

טיב הקהילה

ב"ד

אמור
 י"ט אייר תשפ"ה
 זמני הרלקת הגרות ומצ"ש

הרה"ג	6:54
מוצ"ש"ק	8:12
ר"ת	8:48

סוף זמן קריאת שמע וחפילה

סו"ת א'	8:16
סו"ת א'	9:42
סו"ת ב'	9:05
סו"ת ב'	10:15

ליקון מס':
782

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

קבלת התורה בכל שנה

וספרתם לכם מקהרת השבת מיום הביאתכם את עמך התנופה שבע שבתות תמימת התינה: עד מקהרת השבת השביעת תספרו תמימים יום והקרבתם מנחה חדשה לה: מושבתים תביאו להם תנופה שנים שני עשרנים סלת תתינה תמן תאפינה בכורים לה: (כג טו - יז)

כדי להבין כוונת הגמרא נזכיר בקצרה מה שמובא בחז"ל במקומות אחרים (ראה פרקי דר"א פרק מא) אודות חזרתו של הקב"ה אחר אומות העולם כדי להשיא את לבם לקבל את התורה וכפי המסופר שם מיאנו האומות בכך, כי כל אומה מצא בתורה איזה מצוה שמצד טבעה הרע קשה לה לקיימה והאומות בעצמן הציעו להקב"ה לתת את התורה לישראל [אולי היתה זאת מפני שנאותם ויראתם מישראל, כמוזכר בשירת הים] ורצו לאבדם ע"י שיקבלו את התורה ולא לקיימהו] ואז אכן נגלה הקב"ה לבני ישראל וביקש לתת להם את התורה.

אחר מעשה זה יכולים אנו להבין כוונת ישראל באמרם 'נעשה ונשמע', שהיתה זו תשובה לטענת האומות שמיאנו בתורה מתוך טענה שאי אפשר לקיימה על זה גילו ישראל שיש בתורה כח בלתי טבעי, והיא הנתנת כח ועוז להאדם לקיימה גם בתנאים על אנושיים אולם מקודם עליו לקבל עולה, ואז אחר שיקבצו ברשותה של תורה תנתן בו התורה כוחות בלתי טבעיים לקיימה. על פי האמור היתה אמירת 'נעשה' קבלת עול תורה ונשמע כדי לנסותם אם יקבלו את התורה מתוך בטחונם בבוראם אם לא, ואומות העולם אכן לא עמדו בנסיונם אולם ישראל שהיו כבר מלומדים בנסים התגברו על טבעיותם וקבלו את התורה מתוך בטחונם בבוראם שיעשה להם נסים שיהיה ביכולם לעמוד בקיומה. ושפיר מובן התבטאותו של הקב"ה 'לשון שמלאכי השרת משתמשין בו, כי מלאכי השרת אכן 'משתמשין' בהנהגה בלתי טבעית.

היוצא מכל האמור שלא נתנה תורה כי אם מתוך התאמצות ולולא שאמצו ישראל את לבבם לקבלה לא היתה התורה ראויה להתקיים בידם. ומעתה יש לומר שכאז כן עתה, מידי שנה בחג השבועות נקצב לכל אדם אורות של תורה, אולם כל עוד שאינו עושה כלי לקבלתה, היינו שאינו מוסר נפשו לקבלה, נחשב החלק שנקצב לו כדבר בלתי טבעי לעומת בחינתו, ולכן אינו זוכה שתהיה נבלעת בתוך מעיניו, והרצוה לעשות כלי ראויה לקבל ברכה עליו לגלות בימים אלו מסירות נפש לתורה, היינו לקדש ולהרבות עתים לתורה ולהתייגע להבין עמקי אפריקה, ואז גם אם בתחילה היא זה נראה קשה, יזכה לאחר זמן מה לחוש באורותיה המתוקים והנפלאים. ויש סמך לדברינו ממה שאמרה תורה אחר מצוות הספירה 'הקרבתם מנחה חדשה לה' ממושבותיכם תביאו להם תנופה, כי תיבת 'הקרבתם' מורה על הקרבה ומסירות נפש, כי אחר שימסור האדם את נפשו לתורה יזכה שתהיה התורה בבחינת 'מנחה חדשה' 'להויה' - הגתנה לישראל מאת השי"ת. ומיה המסירות נפש? ע"ז אומר 'ממושבותיכם' - בכל מקום ומדינה שהגנם נמצאים תוכלו לעשות זאת ע"י 'תביאו להם' - שתמשיכו להם ואין להם אלא תורה כדכתיב (משלי ט, ה) 'לכו לחמו בלחמי' 'תנופה' - נוטריקון 'תנו פה' כלומר, בכך שתכופו את פיכם להקדישים לשמים ולהרבות בימים אלו עתים לתורה יותר מהרגלכם. כי אז יתקיים בכם (משלי טז, כו) 'נפש עמל עמלה לו כי אכף עליו פיהו.'

מזהו זו של 'ספירת העומר' לומדים אנו בתורה בעתה ובזמנה בימי הספירה עצמן. אי לכך אי אפשר לעבוד על מקראי קודש אלו מבלי לעמוד היטב על מהותה של מצוה זו ועל תכליתה, למען נוכל לעבוד את בוראינו בעבודה הראויה לשעתה, ונזכה שיעשה הדבר בנו רושם, ליכות על ידה לברכה מרובה עם בוא חג מתן תורה עלינו לטובה.

הנה בספר החינוך (מצוה שו) האריך בענין מצוה זו, וז"ל: 'משרשי המצוה על צד הפשט, לפי שכל עיקרן של ישראל אינו אלא התורה וכו', והיא העיקר והסיבה שנגאלו ויצאו ממצרים כדי שיקבלו התורה בסניג ויקיימהו וכו'. ומפני כן... נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד וישאף על [לשון הכתוב (איוב ג, ב) וביאורו: כעבד שהוא יגע כל היום וישאף ויתאוהו מתי יהיה צל הערב. רש"י שם] וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות כי המנין מראה לאדם כי כל שיעו וכל חפצו להגיע אל הזמן הוא 'עכ"ל.

הנה מסביר החינוך בלשונו הזהב שכל ענין ספירת העומר, הוא הכיסופים העצומים לקבלת התורה, שכל תכלית יציאת מצרים היתה לכך, שלבסוף 'תעבדון את האלקים על ההר הזה' (שמות ג, יב) ומתוך לשונו אהה למד שמדי שנה בשנה זוכים ישראל מחדש בקבלת התורה כי מאחר שמצוה זו נתנה לדורות בהכרח שגם תכליתה היא לדורות.

וכדברים האלו אנו מוצאים גם בספר הקדוש 'עבודת ישראל' להמגיד הקדוש מקוונ'ין ז"ע, וז"ל: 'ביום הזה באו מדבר סיני (שמות יג, א) ופרש"י לא היה צריך לכתוב ביום הזה, אלא שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנם. נראה לרמזו בדברי קדשו, כי באמת בכל שנה ושנה כל ימי עולם נתגלה הדבר ההוא שהיה בימים ההם. כגון בימי פסח שייצאו ממצרים, גם בכל שנה יש נפשות מישראל שיוצאים ממצרים. וגם בחודש הזה כיון שקרבו לפני הר סיני נתגלה גם כן שיוכלו לקרב את עצמם להקב"ה ולקבל התורה ולקרב עצמן לפני הר סיני, עכ"ל.

מעתה יבואו בני האלקים ויאמרו אם כנים הדברים מדוע לא זכינו לחוש בכך? הלא זה שנים טובא זכינו לחוג את חג הקדוש הזה ולא זכינו לחוש באורה של תורה שנתחדשה בנו? תשובה לכך מצאנו בגמרא (שבת פח). המספרת אודות 'קבלת התורה לראשונה' אמר רבי אלעזר: בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול ואמרה להן: מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו? דכתיב 'ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו, ברישא עשי, והדר לשמע, עכ"ל הגמרא.

טיב המערכת

מי גזר על הדבר

הרבה אנפים ישנם בארמון המלך, ובכל אגף יש הרבה משרתים העושים מלאכתם ועל כל אגף יש אחראי אחד המפקח עליהם ודואג שהכל ייעשה על הצד הטוב ביותר, ועל כל המפקחים יש מנהל כללי ומעליו כמובן נמצא המלך בכבודו ובעצמו, ואם יבוא אחד מהמפקחים האחרים על מלאכת העובדים ויבקש מעובד אחד להתקין מדף חדש, כמובן שהעובד חייב לעשות את מה שנבקש, ואם הוא יאמר לו שהבקשה הגיעה מהמנהל הכללי, כמובן שיחדר ביותר לעשות את המוטל עליו, אבל אם הוא ישמע שהבקשה הגיעה מהמלך בעצמו, הרי הוא יעזוב מיד את כל עיסוקיו האחרים ויפנה מיד להתקין את המדף המבקש, ולא עוד אלא שיעשה הכל בתכלית השלמות והכל מתוך שמחה עצומה.

בשבוע שעבר התמקדנו כאן בדברי רש"י הק' שפירש את הפסוק 'אני ד' - נאמן לשלם שכר', והנה השבוע בפרשתנו במצוות איסור 'נות', מפרש רש"י 'אני ד' - דע מי גזר על הדבר ואל יקל בעיניך, כמובן יודעים אנחנו ששני הפירושים שייכים בכל המצוות ועליו להקיש שמצוה למצוה ולהבין לבד, השי"ת הוא שגזר על כל המצוות, והוא ית' עתיד ליתן שכר על כל המצוות, אבל כאן באיסור 'נות' הסביר רש"י שכל האמור מדובר רק על 'מחשבת נות' ולא על אכילת 'נות' בפועל, ולכן ראוי שדווקא כאן רש"י מפרש: 'אני ד' - דע מי גזר על הדבר ואל יקל בעיניך, שנדע שאפילו במחשבה עליו לזכור מי גזר על הדבר, ואז גם ההתייחסות שלנו תהיה בהתאם.

הבה נדמיין את עצמנו כאותו משרת בבית המלך, אשר בשמעו כי המלך הוא זה המבקש ממנו לעשות דבר מה - הריהו עושה בשמחה את רצונו, אם גם אנחנו תמיד נזכיר לעצמנו לפני כל עשיית מצוה 'מי גזר על הדבר, אזי גם עשיית המצוה תיעשה בצורה אחרת, שלימה יותר, מהודרת יותר, עם מחשבה טובה ובעיקר - מתוך שמחה עצומה על הזכות שנגלה בחלקנו לעשות רצון בוראנו.

(לפי טיב התורה-אמור)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישי

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 0534-100024

טיב
הודעות

אסור להסיח דעת מהספירה במשך כל היום

יתוקן מה שפגמתי בספירה פלונית, בלי לדעת בכלל מהו הספירה הפלונית והפרטים איך מתקנים אותה, ונמצא שאנו דומים ממש לאותו טיפיש שהציע לסוחר, שלא לרשום כלום רק את הסיכום...

זמן דמיוני טהור להאי יומא

ולכן צריכים להיזהר עד מאד, להחשיב כל יום של ימי הספירה בחשיבות מיוחדת, ושלא להסיח דעת במשך כל היום מהספירה. וזהו כוונת הוזהר ה"ל, 'זמאן דמטי טהור להאי יומא וחושבנא לא אתאביד מיניה', כלומר, איך שייך להגיע טהור וקדוש לחג השבועות, דוקא כשלא מאבדים ולא מסיחים דעת מחשבון ימי הספירה במשך כל היום, רק בכל שעות היום עמלים קשות לתקן מה שפגמו בספירה ובמידה של אותו היום, דוקא אז שייך לעשות סיכום בכל יום ולאחר מכן סיכום כללי בחג השבועות, שבחסידי שמים נתקן כל מה שפגמו בכל המ"ט ספירות, וברוך שהגיענו להאי יומא רבא כשאנו טהורים נקיים ומזוכים.

אך אם רוצים לצאת ידי חובה, רק באמירת הסיכום בכל לילה, ואילו במשך כל היום ממשכינים את מרוצת החיים מבלי לתקן שום ספירה ומידה, אם כן לא שייך שום מצואות בעולם כלל, שיוגיע טהור להאי יומא, כי הרי למעשה לא תיקן כלום במשך כל ימי הספירה, ורק ביקש להשי"ת מדי לילה בלילה שיתוקן ספירה פלונית ופלונית מעצמנו... כשהוא עצמו ממשיך להחזיק את השרץ בידו.

יש לכונן כראוי באמרת תפילת 'דבנו של עולם לאחר הספירה

ועל דבר זה היה כ"ק מרן אדמו"ר ממשכונת הרועים הגה"ק רבי בנימין רבינוביץ זצוק"ל מעורר אותנו כסדר, שיש להתבונן כראוי ולידיק היטב הדק בכל מילה ומילה שאנו אומרים בכל יום ויום בנוסח של 'דבנו של עולם' שאחרי הספירה.

'דבנו של עולם' אתה ציוויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו, כדי שיתהרו נפשות עמך ישראל מזוהמתם. ובכן יהי רצון מלפניך שבזכות ספירת העומר שספרתי היום, יתוקן מה שפגמתי בספירה, ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה, ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל העולמות ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם ולטהרני ולקדשנו בקדושת העליונה, אמן סלה'.

את כל זה אסור לקרוא חלילה כמעשה קוף בעלמא, אלא בכל יום ויום יתבונן ויכוון היטב בפרוש המילות וכוונת הדברים, עד שיתלהב לבו מאד וישתוקק בגעגועים עזים לזכות בכל המתנות הגדולות שהשי"ת רוצה להעניק לנו בימי הספירה, לטהרני מקליפותינו ומטומאותינו, ולתקן את נשמותינו מכל סיג ופגם, ולקדשני בקדושה של מעלה, ולהשפיע לנו שפע רב.

וכשיתבונן כך, כבר ביין מעצמו שלא יתכן לזכות בכל זה במתנת חינוך, רק בודאי מחוייב כל אחד להשקיע כל נפשו ומרצו בזה, לתקן מדי יום ביומו את כל מה שפגם, ובכל ספירה וספירה יעיין ויברר בספרים הקדושים, מהו הענין והעבודה המיוחדת לאותו היום, ואיך הוא יכול לתקן באמת את הספירה של אותו היום. ורק כך יזכה באמת לקבל המתנות מן השמים, ואכן יזדקק נפשו ונשמתו ביכוון גמור, ויתקדש בקדושה של מעלה.

יעזור השי"ת, שאכן נזכה להכין את עצמינו כראוי מדי יום ביומו בפועל לקבלת התורה, ולטהר עצמינו מטומאותינו וקליפותינו, ועל ידי זה נזכה לשפע רב ברוחניות ובגשמיות, ולהיטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה, ויהי רצון שנזכה בקרבן להתיקון השלם והגאולה השלימה במהרה בימינו, אמן.

בפרשתו (כג טו-טז) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה. עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה.

ואיתא בזוה"ק (ח"ג צז): 'זמאן דמטי טהור להאי יומא, וחושבנא לא אתאביד מיניה, פירוש, אסור לאבד ולהסיח דעת מחשבון ימי הספירה במשך כל היום, ורק כך יכולים להגיע 'טהור' להאי יומא רבא של חג השבועות וקבלת התורה.

וידוע מה שכתב הר"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זצוק"ל (מנחת ציון), "מגה ישראל תורה הוא שכתובין באגרותו למספר בני ישראל, לפי שאסור להסיח דעתו מהספירה, שצריכין להיות שבע שבתות תמימות, וכמו שאמרו בזוה"ק דצריך דלא יתאבד מיניה חושבנא דא, וכן נהגתי בעצמי לומר כמה פעמים ביום בלי ברכה, 'היום כך וכך לעומר'.

ותלמידו וממשיך דרכו הר"ק רבי צבי הערש הכהן מרימנוב זצוק"ל אמר, שצריכים לספור לכל הפחות עשרה פעמים במשך היום את הספירה, וכך לא יסח דעתו מן הספירה במשך כל היום (הובא בבארות המים).

לא שייך לכתוב 'סיכום כשאין לנגד עיניו כל הפרטים' ויש משל נפלא על זה מהרה"ק מפינסק קרלין זצוק"ל בעל הארחות אהרן, למה הדבר דומה, לשתי ידידים שנפגשו אחד זמן רב שלא ראו זה את זה, אחד שאל את השני ממה הוא מתפרנס היום, וחבירו השיב לו, שהוא סוחר גדול ונוסע בכל העולם עבור מסחר, הוא קונה במקום אחד בזול, ומוכר במקום שני ביוקר, וכך הוא קונה ומוכר, קונה ומוכר כל היום.

שאל אותו ידידו, מאחר שאתה עסוק כל הימים לקנות ולמכור, מאיפוא אתה יודע אם אתה מרויח בסופו של דבר, אולי אתה רק מפסיד על ידי הקניה. ענה לו הסוחר, שהוא אכן מפחד מזה, ולכן הוא רושם לעצמו בסוף כל יום ההוצאות וההכנסות שהיה לו ביום זה, ובסוף החודש הוא עושה חשבון מדוייק של כל ההוצאות וההכנסות שהיה לו בחודש זה.

ובסוף הוא רושם לעצמו 'סיכום', כמה הכנסות היה לו בחודש זה, וכמה הוצאות. אם הוא רואה שההכנסות היו יותר, הוא יודע שהוא עומד במצב טוב, והוא יכול להמשיך את המסחר באופן זה, אך אם ח"ו הוא רואה שההוצאות היו יותר, הוא משנה מיד את מסלול המסחר למקומות אחרים בעולם.

אמר לו חבירו, אני לא מבין למה אתה צריך לטרוח כל כך, לרשום כל יום את ההכנסות וההוצאות, ולעשות חשבון גדול בסוף החודש, ורק בסוף אתה רושם את הסיכום, יש לי עצה פשוטה עבורך, תרשום מיד רק את הסיכום החדשי. ענה לו הסוחר, טפש שבעולם, איך אתה רוצה שאני ירשום 'סיכום' חודשי לפני שאני רושם לעצמי מקודם כל הפרטים של ההוצאות וההכנסות. רק כשיש רשימה ארוכה של הרבה פרטים אפשר לעשות 'סיכום' בסיפוק והנאה, כך וכך הכנסות היו לי בחודש זה, אך כשאין מכינים מקודם רשימה של פרטים איך אפשר לעשות 'סיכום'.

איך שייך לתקן את הספירה מבלי לדעת הפרטים איך מתקנים אותה

הגמגמל פשוט, בכל לילה אחרי ספירת העומר אנתנו אומרים 'ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שבזכות ספירת העומר שספרתי היום, יתוקן מה שפגמתי בספירה פלונית. מתי שייך להגיד כך, כשבמשך כל היום עובדים בפועל לתקן כל מה שפגם בספירה זו, אזי אפשר לעשות בסוף היום 'סיכום' בסיפוק והנאה, היום תיקנתי ספירה זו. אך אם במשך כל היום מסיחים דעת מהספירה והתיקון, יוצא שאנחנו אומרים רק את הסיכום,

א. אם בירך בלב לא יצא דהרהרו לאו כדיבור דמי (ביהל שם).
ב. אם כתב לחבירו איגרת וכתב שם יום הספירה בשלימות, כגון היום שבעה עשר יום שהם וכי לא יצא (שע"ת סק"ז).
ג. היה לומד הלכות ספירת העומר והזכיר יום הספירה בתוך הלימוד ולא כיון כלל לספור, יכול לספור אח"כ בברכה (הליכות אבן ישראל). ו"א דיספור בלי ברכה, ודאיה מק"ש פרק היה קורא וכי (כה"ח סק"ט).

הלכות ספירת העומר ג'

שספרו בלילה, וחוזרים לספור עמו גם הציבור, כדי שאם שכח אחד לספור בלילה תעלה לו זו הספירה ויוכל לספור שאר הימים בברכה (כה"ח סק"ט).
יב. אם מתחילה ספר בכונה שלא לצאת שהיה בדעתו לספור אח"כ, ואירע ששכח ולא ספר שוב אעפ"כ יכול למנות בשאר הימים בברכה ואין ישראל ח"ט סי"ג).

יג. אם כשבירך היה בדעתו על יום אחד ונזכר שטעה וספר את היום הנכון אינו חוזר ומברך (שע"ת סי"ז).
יד. טעה ואמר יום אחד ונזכר לאחר כדי דיבור חוזר ומברך, אבל אם נזכר תוך כדי דיבור ותיקן מיד יצא, ואין צריך לומר עוד הפעם היום יום אלא די כמה שייסיים את היום הנכון, ואפילו אם גם בעת ברכתו חשב לספור יום אחד (ט"ב שם סק"ב).

טו. ספר ספירת העומר כהוגן, וסבר שטעה וחזר בו תוך כדי דיבור וספר שלא כהוגן, מסתבר שיצא בספירתו הראשונה (הליש פ"א ס"ה תשובה חד סי' ק"ז).

טז. קטן שהגיע לחינוך יש לו לספור בברכה (שע"ת סק"ט). ואם לא ספר כמה ימים ספירת העומר יחנכו לספור שאר הימים בלא ברכה (גם אני אודך בשם הגה"ק מבי"ח).

יז. אם הסופר עם בנו הקטן, יכוין שלא לצאת ידי חובת ספירה, ואם לא כיון אלא ספר עמו סתם יספור אח"כ בלא ברכה (שבה"ח הי' סי' ע"ז).

יח. הסכמת הפוסקים דקטן שהגדיל בימי הספירה יכול להמשיך לספור שאר הימים בברכה (אם לא חיסר יום אחד אפילו בקטנותו) ויכול גם להוציא ידי חובת הגדול במצוה זו (התקן לער פ"כ ס"ב מ"ב ל"ז, אבן ישראל ח"ט סי' ס"ד).

יט. מותר לחפש בשבת בכרסת של ספירת העומר כדי להוציא ממנה הכרטיס הנחוץ לו עתה, ואין בכך משום איסור בריה (הליש פ"א ס"ב).
כ. טוב לאדם לכוין במ"ט ימים אלו לתקן כל אשר חטא בכל ה' ספירות, בשבוע א' יכוין לתקן אשר חטא ופגם בספירת החסד, ובשבוע ב' יכוין לתקן אשר חטא ופגם בספירת הגבורה, וכע"ז ב' שבועות (שעה"כ דף פ"ו ע"ב).
ויתחיל בליל ז' של כל שבוע אחת ספירת העומר להשי"ת ע"ז שימתול לו מה שחטא עליהם ויתקן את אשר פגם בהם (כה"ח ס"ק ק"ו).

כא. מגה ישראל תורה היא שכותבין באגרותיהן למספר בני ישראל, לפי שאסור להסיח דעתו מהספירה שצריכין להיות 'שבע שבתות תמימות', וכמו שכתוב בזוה"ק דצריך דלא יתאבד מינה חושבנא דא (מנחת ציון להרה"ק רמ"ט מרימנוב זצ"ל, ומסיים שם בזה"ל, וכן נהגתי בעצמי לומר כמה פעמים ביום בלי ברכה היום כך וכך לעומר).

ד. אם אמר בלשון אחד כגון שאמר ביום ל"ט היום ארבעים חסר אחת יצא (ט"ב סק"א). וזה"ל אם אמר ביום ל"ט עשרים חסר אחת נמי יצא (נהגות רעק"א בשם שו"ת פרי הארץ, ועיי"ש בשו"ת פרי הארץ שציוין לדברי הרא"ש שכל שכן דרך המקרא כשמגיע המנין לסכום עשירית פחות אחת מונה אותו בחשבון עשירית ואינו משגיח על חסרון האחד, ולפ"ז אם אמר ארבעים חסר שנים או ל"ט חסר אחד לא יצא).

ה. מגה לומר אחר הספירה יהי רצון וכי שיבנה בית המקדש וכי, כלומר ואז נקיים מצות הבאת העומר וספירת העומר מדאורייתא, ויש נוהגים לומר גם מזמור אל-הים יחננו וגו' (ט"ב סק"ט). ויש נוהגים לומר גם תפילת אנא בכח ורבונו של עולם (שע"ת רוב ס"א).

ו. אם שכח ולא ספר כל הלילה יספור ביום בלי ברכה, ויכול לספור שאר הלילות בברכה, וכן הוא מסופק אם ספר בלילה או לא, יספור ביום בלי ברכה (שע"ת סי' וט"ב וביהל שם).

ז. ואם שכח ולא ספר גם ביום ולא נזכר עד ספירה שלאחריה, או שנודע לו שאתמול טעה בספירה וספר ספירה אחרת דדינו כמי שלא ספר כלל, סופר סכאן ולהבא בלא ברכה, ונכון שישמע מהחזן או מאחד המברכים שיוציאו בברכתם ויכוין לצאת ואח"כ יספור (שע"ת ס"ה וט"ב שם).

ח. אם נזכר בסוף היום בשעת בין השמשות ומנה אם בלא ברכה, יכול לספור שאר הימים בברכה (הליש פ"א ס"ג, מבי"ח ל"ז). אך כל זה דוקא באופן שהוא ודאי אין בהן השמשות לכל הדיעות אף לשיטת הגאונים (ו"א שהוא כשיעור 13.5 דקות, אבל אם נזכר בבין השמשות לשיטת רבינו תם כיון דלהגאונים הוא בודאי לילה, הרי דנו כשכח ושוב אין יכול לספור שאר הימים בברכה (נפתי ח"ט סי' כ"ז).

ט. אם הוא מסופק אם ספר יום אחד, יכול למנות שאר הימים בברכה, וזה"ל במקום שהדין דלכתחילה צריך לספור שוב בלא ברכה, כגון שטעה בימים ולא בשבועות או שטעה בשבועות ולא בימים, והוא לא חזר וספר, יכול למנות שאר הימים בברכה (שע"ת וט"ב שם).

י. אם שכח לספור יום אחד, טוב שיאמר בספירה של יום המחרת אתמול היה כך והיום כך (עי' ביהל דה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו למערכת ע"י הקוראים

כ"ל מחזיק ברכה' שליח עד הפתח

יום פורים רציני! לשלוח מנות מרמה א' בבית שמש לרמה ד'. ביום רגיל זה מהלך של חצי שעה באוטובוס, וביום של פורים זה יכול לקחת גם שעתים עם כל הפקקים. ביקשתי טובה מחבר שהסכים לקחת את זה עם הרכב שלו, אבל ראיתי על הפנים שלו שהוא לא שבע רצון עם הבקשה הזו.

הרגשתי שזה לא נכון ביום הפורים לשלוח מנות על חשבון צער של השני, ובקשתי מה' פתרון לעניין. לא הלפה שניה וראיתי את האדם שאני מעוניין לשלוח לו את המשלוח מנות מתחת לבית שלי, רצתי מהר ונתתי לו את המשלוח מנות בשמחה ובהזדהה לה' על

הפתרונות המדהימים!!!
Dina S. 052611011

שכר נל הפרישה'

מכירים את זה שיושבים בבית הכנסת בין מנחה לערבית, ועולה דרשן לדרוש, והוא לא יודע לעצור את הדרשה בזמן שאמרו לו?! אז זהו שזה קרה לנו בחג, והדרשן הכין דרשה של שעה במקום עשרים דקות, וכבר חרג לחצי שעה ויש לו עוד הרבה מה לומר, הוא מנסה לקצר, אבל לא עוצר ולא נעים להגיד ליהודי הדור שהגיע זמן סעודת חג, ויש אורחים ואנשים שצריכים להתפלל וללכת הביתה.

אישית ישתב' והקשבת', אבל השעון הלחיצן וראיתי שגם הגבאי אובד עצות. אבל את מה שקרה אצלינו לא יכולנו לתכנן יותר טוב.

לפני בספסל, יושב בחור בעל צרכים מיוחדים שמדי פעם זורק מילה לא ברורה לחלל האוויר בקול מה שלא מפריע בכלל למתפללים שמכירים אותו ורגילים אליו. אלא שלפתע באמצע הדרשה שהתארכה הוא זרק מילה שהיה נשמע "כמה זמן?!". והדרשן שלא מכיר אותו נלחץ ואמר לו: "אני כבר מסיים!!!". אחרי שתי דקות שוב זרק מילה לחלל האוויר, והדרשן מתנצל שוב ואומר שכבר מסיים. עוד מילה אחת והדרשן סיים את דרשתו.

בליבי צחקתי וראיתי את הגבאי צוחק לעצמו ושמו בהשגחה פרטית שהקב"ה זימן לעצור את הדרשן שכלל הנראה היה ממשיך עוד זמן רב וגורם לטירחא דציבורא הרבה מעבר למה שכבר גרם.

Chana S. 052611011

הפענוח לכותב את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' שפחה סמואלס נפיקס: 15326517922 או אל: o.y.wines@gmail.com

שלא נהגו כבוד זה בזה

לא הצליחו לגלות את זהותו של אותו בחור מעופף הניירות... גם נחמן עצמו לא ידע ולא ביקש לדעת מי היה אותו בחור.

שנים רבות חלפו להם ביעף לאחר אותה עסקא בישיא והנה לאחר שנפטרו ר' נחמן צעיר לימים מן המחלה הנוראה רח"ל הגיע לניחום אבלים בבית המשפחה החשובה אדם בלתי מוכר, אשר חזותו מוכחת עליו כתלמיד חכם חשוב.

לאחר שנשאל כיצד הכיר את הנפטר הדגול סיפר בפני האבלים את טיב המעשה דגן, שהתרחש עם אביהם בעת לימודיו בישיבה.

ובסיים סיפורו הוסיף בהתרגשות: אני הייתי אותו בחור סודר שהמריא את האווירון אל על! - אין ספק שאם היו מגלים את זהותי הייתי מגורש לאלתר בבושת פנים מן הישיבה כאשר בין כך לא התמדת בלימודי שם בלשון המעטה... - אולם מעשה גבורתו הגדול של אביכם עוררו בליבי בימים שלאחר אותו מעשה רגשי אשמה, ורגשי התעוררות תשובה חזקה; ובעקבות כך החלטתי לשנות את דרכי, לקחתי אפוא את עצמי בידיים והחילתי מאז להתעלות [שטייגען!] בתורה ויראת שמים בעקביות.

כיום הנני משמש ב"ה כראש ישיבה גדולה של המון בחורים! - וכל תורת שלי ותורתם של תלמידי, הכל נזקף לזכות מסירותו המדהימה של אביכם!

לְהוֹגֵן כְּבוֹד זֶה בְּזוֹה!

בעת ששהייתי פעם עם כ"ק אאמ"ר הגה"צ רבי לוי הכהן זצוק"ל בעל "מעדני השולחן" בבית החולים לפני כניסתו לחדר הניתוחים לצורך ניתוח דחוף ומסוכן שעבר בליבו [ניתוח לב פתוח] שמעתי שהוא ממלמל לעצמו: בין אדם למקום אינני יודע אם יצאתי ידי חובתי, אבל בין אדם לחבירו ב"ה יודע אני בבירור שלא פגעתי באיש!

והדברים מבהילים, חסמרנה שערתו ראש!

ואכן אחד מגדולי הצדיקים בדור הקודם היה נוהג לשלוח אליו כל חולה שבמשפחתו להוכיחו, כדי שיתפלל בעבורו לרפואתו השלמה.

אבי זצ"ל ברוב ענוותנותו חש כמי שעושה עימו ליצנות ושאל את אותו גדול: וכי נהייתו רבי? מדוע שולחים אתם אלי 'קוויטעלאך', וכי קורא פתקאות אנכי? ענה לו אותו הצדיק, כשביל להתפלל לא צריכים להיות אדמ"ר! רק מה שכן צריכים לתפילה הוא 'פה נקל, ובזאת בידועי ומכירי קאמינא שהפה שלכם שמוד היטב נקי וך, [כאשר כינו אותו חכמי ירושלים בתואר 'החפץ חיים' של דורנו] לפיכך שולח אני אליכם את ההזכרות לתפילה, כי צריך אני לתפילות הבוקעות ועולות מפה זך נקי ומצוהצח כזה!

הזהרות בעניינים שבין אדם לחבירו היא מהדברים הקשים ביותר, וצריך להיזהר מאוד לנהוג כבוד זה בזה. למשל כשהולכים ברחוב בשעה מאוחרת בלילה, יש להקפיד שלא להיעש ולהעיר את השכנים הישנים! [ובפרט בימי הקיץ שרבים משאירים את חלונות הבית פתוחים למשך אוויר צח] והרי גזל שינה אין לו השבה! וכן בכל כיוצא בזה יש לשמור היטב על כבוד חבירו ואשתו ובני ביתו וכבוד הבריות.

לְהוֹגֵן כְּבוֹד זֶה בְּזוֹה!

בעת שהגיע הגה"צ רבי דוד בהר"ג זצ"ל מגדולי ירושלים ומוותיקי צדיקי שכונת 'שערי חסד' המעטירה לגיל שבעים היתה אצלו שמחה גדולה באשר זכה לשנות שיבה כדקיימא לן במשנת פרקי אבות (שלהי פרק חמישי): "הוֹדָה בְּן יִמְיָא אומר, בְּן שְׁבַעִים לְשִׁיבָה".

[א. ה. 'עיון נא בשו"ת 'חות יאיר' להגאון מוה"ר חיים יאיר בכרך זצוק"ל (סימן שבעים) שדן באיש הזוכה לשנות שיבה והגיע לגיל שבעים שיש לו לערוך סעודת מצוה, ולברך ברכת שהחינו, ובמ"ש בזה בפרי מגדים (אורה חיים סי' תמד משבצות ס"ק ט) ע"ש].

תושבי השכונה לומדי ומתפללי בית המדרש הגדול של שערי חסד, שהיו תמיד נוהגים בו כבוד רב בהיותו מפורסם בגאונותו ובידיאת חטא, החלו עתה לנהוג בו ביותרת הכבוד, באשר זכה לגיל שיבה והיה אחד מן המנהיגים שבירושלים קרחת דשופריא, והחלו להקפיד בכל פעם שנכנס הצדיק לבית המדרש [בית כנסת הגה"צ דשערי חסד] לקום לכבודו, כדקיימא לן הלכתא שבהגיע הזמן לגיל שבעים צריך לקום לכבודו, ובייחוד בזמן וחסם בגיל שיבה, וכד"א (ויקרא יט, לב): "מִפְנֵי שִׁיבָה תִּקְוֶה וְהִדַּרְתָּ בְּנֵי זֶקֶן".

[ובדרך אגב, כ"ק אאמ"ר זצוק"ל בעל "מעדני השולחן" היה כואב מאוד על כך שאין מחנכים את הילדים לעמוד ולקום מפני זקן וחכם, ורבות היה מעורר על כך].

ר' דוד הצדיק בהיותו גבר דחיל חטאין כנודע החל חושש מאוד מכן, לא מחמת הכבוד שרוחשים לו אותם שקמו לכבודו, על אף סלידתו וברירתו תמיד מן הכבוד, אלא יותר מאותם שלא קמו לכבודו...

גריסין בפ"ו דיבמות (סב): "שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו רבי עקיבא מגבת עד אנטיפריס, וכולן מותו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שים וכו'. תנא כולם מותו מפסח ועד עצרת וכו'".

כתבו המפרשים שלא בכדי מותו כולם בימים הללו 'מפסח ועד עצרת', שכן שורש תיקון הימים הללו וברכת ימי הספירה היא בתיקון המידות הכלולות בשבע שבתות הספירה שמפסח ועד עצרת.

ועל כך מצווים או בפרשא אידן במצות עבודת ימי העומר דגן (ויקרא כג טו-טז): "וְסִפַּרְתֶּם לָכֶם מִסְפַּרְת הַשָּׁבֹת כֹּף שֶׁבַע שָׁבֹתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה עַד מִסְפַּרְת הַשָּׁבֹת הַשְּׁבִיעִית הַקִּפְרוּ מִמֵּישֵׁי יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה'".

והיננו, שבימים אלו סופרים אנו ומקבצים תיקון מידת כל יום ביומו, לחלץ את נפשותינו בכוח הויכוח של "יצאת מצרים וחילוץ נפש ישראל ונשמתם משערי טומאת מצרים הקשה. ובכך להכין כלים טובים ומתוקנים בתוכנו לקבלת התורה והמעמד הנשגב שבחג השבועות הבע"ט, בו נעשים אנו עם סגולה ממלכת כהנים וגוי קדוש. ובימי הספירה הללו מפסח ועד עצרת עמלים ישראל בתיקון כל אותם מידות בנפשם ולבבם כי היכי דלמטי טהור להאי יומא עילאה של חג השבועות.

וכמ"ש בזוהר הק' (ח"ג עז): "הא חזן, כל בר נש דלא מני חושבנא דא, אינון שבע שבתות 'תמימות', למזכי לדיכוינתא דא לא אקרי 'טהור', ולא בכללא דטהור הוא ולא הוא כדאי למחוי ליה חולקא באורייתא. ומאן דמטי טהור להאי יומא וְחושבנא לא אַתְּאבִיד מִנֵּיהּ כַּד מְטִי להאי ליליא לבְּעִי ליה למלְעִי באורייתא ולא־תִתְקַבֵּא בָהּ, וְלִנְטְרָא דְכִין עֲלָא, דְמְטִי עֲלֶיהָ בְּהוֹרָא לִילִיא וְאִתְדַכֵּי וכו'".

והנה כד דייקת לישנא דגמרא "שלא נהגו כבוד זה בזה", לא אמרו שביישו זה את זה או שפגעו זה בזה ח"ו, רק בשלילת המידה הטובה החיובית 'שלא נהגו כבוד זה לזה'. כאשר מתנשא האדם ומתגאה בלבבו ורואה עצמו נעלה וחשוב יותר מזולתו, שלכן אין נוהג בו כבוד. כי האדם מכבד את מי שהוא מעריך, ומתוך ההערכה והחשיבות שהוא חש לחבירו הרי הוא נוהג בו כבוד וחשיבות.

וכאשר לא נהגו כבוד זה לזה הדבר מורה שלא העריכו כראוי זה את זה, ולא החשיבו להגדיל את חבריהם בעיניהם לראות ולהכיר במעלתם ובפנימיות ערכם האמיתי, ולא העריכו אל נכון ערך חשיבותם של ישראל. כמבואר בלשון המדרש (אוצר מדרשים גן ערך-גיהנם) ששואלים את האדם בשעת הדין: "המלכת את חבירך בנחת רוח?"

זו היא אפוא עבודת הימים הנעלים הללו, ימי הספירה והכנה לקבלת התורה, לתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמתנו, להתנקות ולהזדקך מכל זוהמה שנדבקה באדם ששורשה בגסות הרוח והתנשאות ולטהר את לבבו מכל המידות הרעות ולהתנהג ביושר בין אדם לחבירו שיהיו 'גוהים כבוד זה בזה', מתוך הערכה נכונה של פנימיות איש ישראל, ותיקון המידות לטובה, כי היכי דלמטי טהור להאי יומא אמן.

- > < -

הרה"ג ר' נחמן גלינסקי זצ"ל, בנו של הגה"צ מירסרס המפורסם הרה"ג רבי יעקב גלינסקי זצ"ל (בעמ"ס ספרי 'הגדה'), נודע בימי בהרותו כאחד מטובי העילויים שבישיבה.

פעם בעיצומו של שיעור כללי שמסר ראש הישיבה לכלל בחורי הישיבה, 'נחת' לו לפתע 'אווירון נייר' על סטנדר דוכנו של ראש הישיבה... - היה זה אחד הבהורים שלא השיעור כללי בדיוק היה בראש מעייניו... וכדי להפיג את השעמום הכבד ואת הריקנות שבתוכו שיחק באצבעותיו במשחק 'קפולי נייר', ושילח את האווירון המזעיר על פני היכל הישיבה לכיוונו של חבירו. - אך לצערו הגדול המאוורר המקומי שינה את כיוון התעופה... היישר אל ראש הישיבה.

ההלם היה מוחלט, הבהורים כולם נבהלו למראה הולול הנורא. ראש הישיבה עצמו עצר בפתאומיות את כל מהלך השיעור, פניו האדמום כשהרים את אותו אווירון נועז וחוצפני בידיו, הוא חבט בחוזק על הסטנדר דרש בצורה שאינה משתמעת לשני פנים שהבחור שהעפץ אווירון זה יקום עכשיו בבקשה וייצא מבית מדרש מיד!!!

פחד גדול נפל על בחורי הישיבה, ניתן היה לחוש את המתח באוויר, אך אף בחור לא זז ממקומו. הגאון ראש ישיבה לא וויתר, והוא חזר וחבט ביתר עוז על הסטנדר והדגיש בקול רעש גדול שהוא לא ימשיך במהלך השיעור בשום אופן, עד שלא יקום אותו בחור וייצא החוצה!

באותם דקות קשות של חרדת הדין, הבין היטב הבה"ח נחמן גלינסקי מן העילויים שהשתתפו היטב בכל מהלך השיעור, לליבו ולנפשו של אותו בחור. ומתוך סערת רגשי רחמנות קם לפתע כשהוא מלא בושח ממקומו ופסע החוצה בראש מורכב! לרווחתו של אותו בחור, ולפליאתם של כל הבהורים וראש הישיבה, לנחם מעשה גבורה זה!

השיעור כללי הסתיים כשרוב בחורי הישיבה וסגל צוות הרמ"ם והמשגיחים

אמרה קצרה. משל. סיפור.

להתחיל את השנה החדשה עם 'שלתן שבת' ברמה אחרת

קו ההזמנות לכל ספרי 'שבתן טיב': 0733-22-76-09
חמקשרים • חזמנים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

לפני שנים רבות בשכן הישיבה על שיירי הבשיל החמין. עתה הררר לעצמו, מי יודע אם לא ציערתי את אותו אדם?

הוא גיגש מיד לברר את הנושא ואז נודע לו שהה הוא זוג חשוכי בנים נסע אפוא אל הישיבה הקדושה לחפש את אחר אותו אדם אך הם כבר לא גרו שם הוא חקר ודרש רבות עד שנודע לו מקום מגוריהם בעיר רחוקה. הוא הודרו תיכף ונסע אל אותה העיר, חיפש וחיפש עד שצמצא את אותו אדם, הוא ברכו לשלום וביקשו אם ניתן לסוד אליו אל ביתו כי דבר סתר חשוב לו אליהם. – האיש הסכים ונענה וקבע לו שעה לפגישה באותו יום בערב.

בשעה היעודה כאשר הגיע האורח פתח בכרדיה נעימה ולאחר שהציג את עצמו

שאל אם זכור לו אולי מקרה ישן עם סיר חמין שהתרחש לפני הרבה שנים בישיבת ברלין בירושלים... אוהו זוכר אני! ענה האיש לאלהו, את אותו מקרה מצער ומביש אינני מסוגל לשכוח וגם פניך מוכרות לי משם... אם אינני טועה אתה הוא אותו בחור שהתפרץ לעברי לפני כל ודרשת שאפסיק להביא את התבשיל לישיבה, הלא כן?

האברך הסמיק מאוד והנהן בראשו בבושה וכלימה, אכן אני הוא אותו בחור! אמר הרש. – ובכן דע לך, סיפר בעל הבית בהתרגשות גדולה כשדמעות זולגות מעיניו, שהמקרה הזה ציער אותנו עד מאוד, כי בכל שבוע שמחה אשתי על כך שהבחורים נהנים מתבשיליה המיוחדים! – לא סיפרתי לה כמובן על כך שהבחורים מושכים את ידיהם ממנו... והוא נשלח אחר כבוד לזבל... היא חשבה לתומה שהיא מאכילה בחורים רבים בני תורה בתבשיל חם ומצויץ... וזה המריץ אותה לבשל שוב ושוב מדי שבוע לכבוד שבת טשולנט גדול וענק, והפגי ממנה מעט את הצער והחסר הזועק בבית! – אך מאז אותו יום ראשון כשהזרתי הביתה ופני היו נפולות ביותר, והוכרתי לספר לאשתי דברים כהווייתך, שהבחורים בישיבה כבר לא רוצים לטעום מהחמין שלנו, זה ציער אותנו מאוד, היא ממש בכתה בדמעות והתבטאה שאותו בחור אין לו מושג לא חלי ולא מרגיש עד כמה גדול הוא הצער של חשוכי בנים שאין להם בשביל מי להכין חמין לשבת!

מששמע האורח את המשך הסיפור הבין מיד שפגע בהם קשות והוא החל בוכה בדמעות שליש ולבקש על נפשו, הוא סיפר לפניהם שאכן גם הוא חשוק בנים מזה שנים רבות, ועתה מבקש הוא את מחילתם ואת סליחתם, כי משוגה יצאה מתחת ידו, ומעשה קונדס ברגע של חוסר שליטה, והרי הוא מתחנן על נפשו ועל נפש ביתו שיבינו לרוחו ויסלחו לו על טעותו! ואכן לאחר רוב הצפרות ותחנונים מחלו לו הם על כך בלב שלם ויצא לביתו בלב קל.

והנה – מספר לי האיש בעל העובדא – לא חלפה שנה מעת בקשת המחילה והנה נולד להם בן זכר, והבית נתמלא כולו אורח! ומיד לאחריו נולדו להם עוד הרבה ילדים בצפיפות גדולה... כדי להשלים את כל השנים החסרות...

לְנוֹחַג כְּבוֹד זֶה כְּוָה!

בספרה"ק בני יששכר" (מאמרי החדש חמוז אב מאמר א אות י) בסגולה הנפלאה והקדושה שיש בשיירים של סעודת שבת וזה"ש: "דכירנא כד הוינא בימי חורפי, הייתי משמש לפרקים לצדיק אחד שהיה ספורסם בדורינו מהר"ם סופר זצוק"ל מפשעווארסק, והצדיק ההוא היה ספורסם לבעל מדרגה רוח הקדש. והיה מנהגו שהיה מצניע שיוריו מאכלים אשר היו מתוקנים לשבת, כגון הרקיקין והדובשניץ, ובבוא אליו איש נכבד בימי החול היה מכבדו בשיירים הללו, ואמר שזה מקרי כעניי שיירי מנחת. וברבות הימים מצאתי בשם גדול אהב, אשר מי שרוצה שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין בימי החול או מחמת פרישות, וכאשר יכבד הדבר עליו הנה יקנה בשר ביום ד' או ביום ה' לכבוד שבת ומותר לו לאכול מאותו הבשר גם בימי החול, וגם מה שישתהיר לו אחר השבת יוכל לאוכלו בימי החול" עכ"ל. ועיין שם שדן בדעת כמה אחרונים (ספר עיקרי דינים בשם ספר קול אליהו, ובנחפה בכסף א"ח סימן ג) להחיד אף בתשעת הימים לאכול בשר שיירים של שבת קודש, עיין שם.

בחורי הישיבה לא תמיד אהבו לאכול טשולנט ביום ראשון, ורבים משכו את ידיהם ממנו, כך שפעמים רבות נשאר סיר החמין עומד כך מביש בצד באין חודש ואין מבקש...

בחור אחד בישיבה שהיה קצת יותר עז פנים לא מצא חן בעיניו כל הסיפור הזה שהאיש מתעקש מדי שבוע להביא את סיר שיירי החמין שלהם דווקא לישיבה... מה זה כאן מקום איסוף לשיירי אוכל? – חשב לעצמו – וכי אין האיש הזה רואה בעיניו שאף אחד כמעט לא מעוניין בשיירים שלהם?

הוא כנראה לא ידע את הסוד שהינם חשוכי בנים רח"ל, ורוצים מאד לכבד אחרים מתבשיליהם! וכשראה שהאיש שוקד להביא לישיבה את התבשיל שבוע אחר שבוע, התרגז כנגדו פעם אחת והטיח בו לעיני כל הבחורים: מה אתה מביא את זה פה כל שבוע? וכי אינך רואה שאף אחד פה לא רוצה את זה! תפסיק כבר להביא את זה לפה! כאן זה לא מזבלה...

לאחר אותו מקרה מביש נעלם האיש מן הישיבה ולא ראו אותו יותר, את סיר החמין הוא כמובן כבר לא הביא ביום ראשון, וגם הוא עצמו נעלם לגמרי מן הסביבה ועבר לגור במקום אחר.

והנה הגיע שעתו של אותו בחור ובא לפרק 'איש מקדש', הוא נישא לבת גילו בשעה טובה ומצוללת לקול צוללת חבריו הטובים בשישיבה, אך לצערם הגדול חלפו שנים רבות ממשואיהם ועדיין אין שום זכר של ילד... הם היו חשוכי בנים ועברו טיפולים רבים קשים וכואבים ואף ביקרו אצל כמה פרופסורים מומחים ידועי שם בחוץ לארץ, אבל מאומה לא עזר!

לאחר שכבר ניסו כמעט הכל עמד האיש נבוך מאוד ואובד עצות בצערם הקשה מנשוא, ובצר לו החל לחשב חשבונו של עולם, הוא עשה חשבון הנפש קשה ונוקב, מה יכולה להיות הסיבה שבגינה נמנע מהם פרי בטן? מדוע זה עצר ה' בעד כל רחם בביתו? הוא חשב רבות על כך, עד שיום אחד נזכר לפתע באותו מקרה עגום שבייש והטיח

חששות כבדים התעוררו בלבו שמה מכשיל הוא את אותם שאינם קמים לכבודו, בכך שעובר לפניהם ואינם קמים ממקומם. וטעמו ונימוקו עימו, שהרי הוא זקן בגיל שבעים ומכיון שחלק גדול מיושבי בית המדרש כן קמים לכבודו כשעובר לפניהם הרי שהם קובעים בו דין חכם וזקן שצריך לקום לכבודו, ואם כן נמצינו לפי זה שאותם שאינם קמים בעוברו לפניהם נכשלו בביטול עשה זה. והרי מתוך כך נמצא שהוא עצמו הגורם והמכשיל אותם בעבירה! שמתחת שעבר לפניהם נכשלו בעבירה זו, ולמיחש מיבעי שמה נמצא שהוא עצמו עובר באיסור גדול המפורש בכתוב (ויקרא יט, יד): 'ולפני עור לא תתן מקשל, ויראת פאלקך אני ה'!

ומאז היו לו התחבטויות קשות בכל פעם שנכנס לבית המדרש, והיו רואים עליו שמצטער בדבה, בחששותיו שלא להכשיל חלק מן הציבור.

לפיכך כשראו הגבאים כמה מצטער אותו צדיק בדבה, מצאו עצה טובה לפתור את כל המבוכה הם פתחו פתח נוסף מיוחד בכותל המזרחי של בית הכנסת הגדול, מלבד שערי הכניסה הגדולים שבמערב בית הכנסת, ובכך נמצא פתרון טוב לצאת מן הסבך, כאשר נכנס ר' דוד דרך אותו פתח קטן ומתיישב תיכף על מקומו שבמזרח ולא כפי שהיה רגיל תדיר לבוא דרך הכניסה הראשית שבכך נמצא עובד לפני הרבה אנשים שברחבי בית המדרש הגדול עד שהגיע אל מקומו שבמזרח ובפתחת אותו פתח נמצא שלא עבר לפני האנשים אלא נכנס ומתיישב תיכף על מקומו, והכל על מקומו בא בשלום!

ומאז ועד היום ניתן לראות בבית המדרש הגדול של 'שערי הסד' [בית כנסת הגא"א] באותו פתח קטן שבמזרח ביהכ"ג מלבד הפתחים הגדולים והמרווחים שבמערב בית הכנסת.

ללמדך עד היכן מגעת אותה מצוה שאנו מצווים לנהוג כבוד בתלמידי חכמים שלא לזלול בה ח"ו. וכבר העידו חכמינו ז"ל בפרק במה מדליקין (שבת כג): בשכר אותה מצוה: 'מאן דרחים רבגן הויין ליה בגין רבגן, דמוקיד רבגן הויין ליה חתנין רבגן' ע"ש.

[וכאשר ידוע יש בה במצוה זו סגולה גדולה לזכות ליראת שמים כמש"ב בספרה"ק 'אנרא דפרקא' (אות שמה) וזה"ל: 'נהגה במצוה זו נאמר בתורה 'לפני שביה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלקך וכו', ואמרו בחז"ל (ח"ג קלב): 'מאן חמי תיקונא דדיקנא עלאה יקרא ולא איכסף מניה, נראה דסבירא ליה דהאי 'יראת מאלקך הוא הבטחה כשתקיים המצוה הזאת והיה זה שכרך ויראת מאלקך', יגיע לך 'יראה' עכ"ל].

לְנוֹחַג כְּבוֹד זֶה כְּוָה!

- > < -

סיפר לי אברך חשוב שבדידה היו עובדא.

בשנות בחרותו למד בישיבת 'ברלין' פה עיר הקודש ת"ג, היה שם יהודי אחד שהתגורר בסמיכות לישיבה ואחד מן המתפללים הקבועים בה. הוא היה אדם חשוק בנים ל"ע, ובכל שבוע ביום ראשון היה נוהג להביא אל אולם חדר האוכל הגדול שבישיבה לארוחת הצהריים את השיירים של ה'טשולנט' [חמין] של שבת... – קא סבר ההוא גברא לפי תומו שאשתו הצדקנית מכינה טשולנט מעולה שופרא דשופרא! והיא גם היא כמובן הסכימה עם הגדרה זו... אלא שהיות ולדאבון ליבם לא היה להם למי לחלק תבשיל גדול שכזה בהיותם חשוכי בנים, ואותה צדקנית אהבה דווקא לבשל בסיר גדול... וכך נמצא שנשאר להם הרבה 'צולנט' טרי ובריא כל שבוע, לפיכך החליטו בני הוגו שלפחות יהנו מזה בחורי הישיבה הקדושה. [כנודע מאמר העולם בכל תבשיל ומאכל הנשאר בבית ואין לו אוכלין ומבקשים שיוכלוהו אחר כבוד אל הישיבה או אל השטיבל, שם כבר יתקנוהו עד תום...].

ברם עם כל זאת, צולנט של יום ראשון אינו כטשולנט של שבת... אין בו את אותו הטעם הטוב הסגולי והמשובח כמו בשבתא קדישא עצמה.

[על אף סגולתו הגדולה בתורת 'שיירים' של שבת קודש, כמ"ש

מוקד הזמנות ספרים • של הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א קו ההזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

